

‘નોટ:- તમામ રિવાયતે હદીષ કે ખુલાસે હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

{૧} બુખારી; રાવી હઝરત ઇબને ઉમર રદી; રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા- કી સબ્સે બડા ઝૂઠ યે હૈ કી આદમી અપની દોનોં આંખો કો વો ચીઝ દિખાએ જો ઉન દોનોં આંખો ને નહીં દેખી. યાની ઉસને ખ્વાબ તો કુછ ભી ના દેખા લેકિન જાગને કે બાદ ખૂબ અચ્છી ઔર દિલચસ્પ બાતેં બતાતા હૈ, કહતા હૈ કી યે મૈને ખ્વાબ મેં દેખા હૈ, ઐસા કરના ગોયા અપની આંખો સે ઝૂઠ બુલવાના હૈ.

{૨} મુઅજમ સગીર તિબરાની; રાવી હઝરત અસમા બિન્તે ઉમૈસ રદી; હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી એક દુલ્હન કો લેકર જબ હમ આપકે ઘર પહુંચે તો આપ ﷺ દૂધ કા એક પ્યાલા નિકાલ કર લાએ, ફિર આપને અપની ચાહત કે મુતાબિક પિયા ઔર ઉસ્કે બાદ અપની બીવી કો દિયા, ઉન્હોંને કહા મુઝે ખ્વાહિશ

નહીં હૈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા- તુમ ભૂક ઔર મૂઠ કો જમા ના કરો, આપ ﷺ ને મહસૂસ કિયા કી ભૂક તો ઉન્હેં લગી હૈ લેકિન તકલ્લુફ ફરમા રહી હૈ, ઇસલિએ આપને મૂઠે તકલ્લુફ સે મના ફરમાયા.

{૩} અબૂ દાઉદ; રાવી હઝરત સુફિયાન બિન અસીદ હઝરતી રહી; મૈને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુવે સુના કી યે બહુત હી બડી ખયાનત હૈ કી તુમ અપને ભાઈ સે કોઈ બાત કહો ઔર વો તુમહારી બાત કો સચ સમઝે હાલાંકિ તુમને જો બાત ઉસ્સે કહી વો મૂઠી થી.

{૪} અબૂ દાઉદ; રાવી હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન આમિર રહી; એક દિન જબકિ રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે ઘર તશરીફ રખતે થે, મેરી માં ને મુઝે બુલાયા યહાં આ મેં તુઝે એક ચીઝ દૂંગી. તો આપ ﷺ ને પૂછા કી તુમ ઉસે ક્યા દેના ચાહતી હો? માં ને કહા, મેં ઉસે ખજૂર દેના ચાહતી હૂં આપ ﷺ ને માં સે ફરમાયા- કી અગર તૂ દેને કે લિએ બુલાતી ઔર ના દેતી, તો તેરે આમાલ નામે મેં યે મૂઠ લિખ દિયા જાતા. માલૂમ હુઆ કી યે જો માં બાપ આમ તૌર સે અપને બચ્ચોં કે સાથ

કરતે હૈ કી જો કુછ દેને કે બહાને બુલાતે હૈ, હાલાંકિ દેને કા ઇરાદા નહીં હોતા, તો યે અલ્લાહ કે ચહા મૂઠ માના જાએગા આમાલ નામે મેં યે મૂઠ કી ફેહરિસ્ત મેં લિખા જાએગા.

{૫} અલ અદબુલ મુફરદ; રાવી હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ રદી; મૂઠ બોલના કિસી હાલ મેં જાઇઝ નહીં ના તો સંજોદગી કે સાથ ઔર ના મઝાક કે તૌર પર, ઔર યે ભી જાઇઝ નહીં કી તુમ્મે સે કોઈ અપને બચ્ચે સે કિસી ચીઝ કે દેને કા વાદા કરે ઔર ફિર પૂરા ના કરે.

{૬} તિર્મેજી; રાવી હઝરત બહઝ બિન હકીમ રદી; રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા- કી ખરાબી ઔર નામુરાદી હૈ ઉસ શખ્સ કે લિએ જો મૂઠી બાતેં ઇસલિએ કહતા હૈ કી લોગોં કો હંસાયે, ખરાબી હૈ ઉસ્કે લિએ, ખરાબી હૈ ઉસ્કે લિએ. ઇસ હદીસ મેં ઉન લોગોં કો ખબરદાર કિયા ગયા હૈ જો બાતે કરતે હુવે કુછ મૂઠ મિલા કરકે બાત-ચીત કો ચટપટી ઔર મઝેદાર બનાત હૈ ઔર ઉસ્સે મઝા હાસિલ કરતે હૈ.